

Participatie van mensen met een visuele en (zeer) ernstige verstandelijke beperking: inhoud en invulling van het begrip participatie

Gineke Hanzen, Koninklijke Visio, locatie de Brink in Vries: fysiotherapeut, onderzoeker, mede-ontwikkelaar methodiek 'Zorg voor Participatie'

Volwassenen met een visuele en (zeer) ernstige verstandelijke beperking

Visio

Compensaties vallen weg en beperkingen versterken elkaar.

IQ < 35, visus lager dan 0.3 punten;
75% heeft motorische problemen

- Populaire term
- Mogelijkheden voor inhoud van term
- Probleem voor begeleiders als je niet weet wat term inhoudt

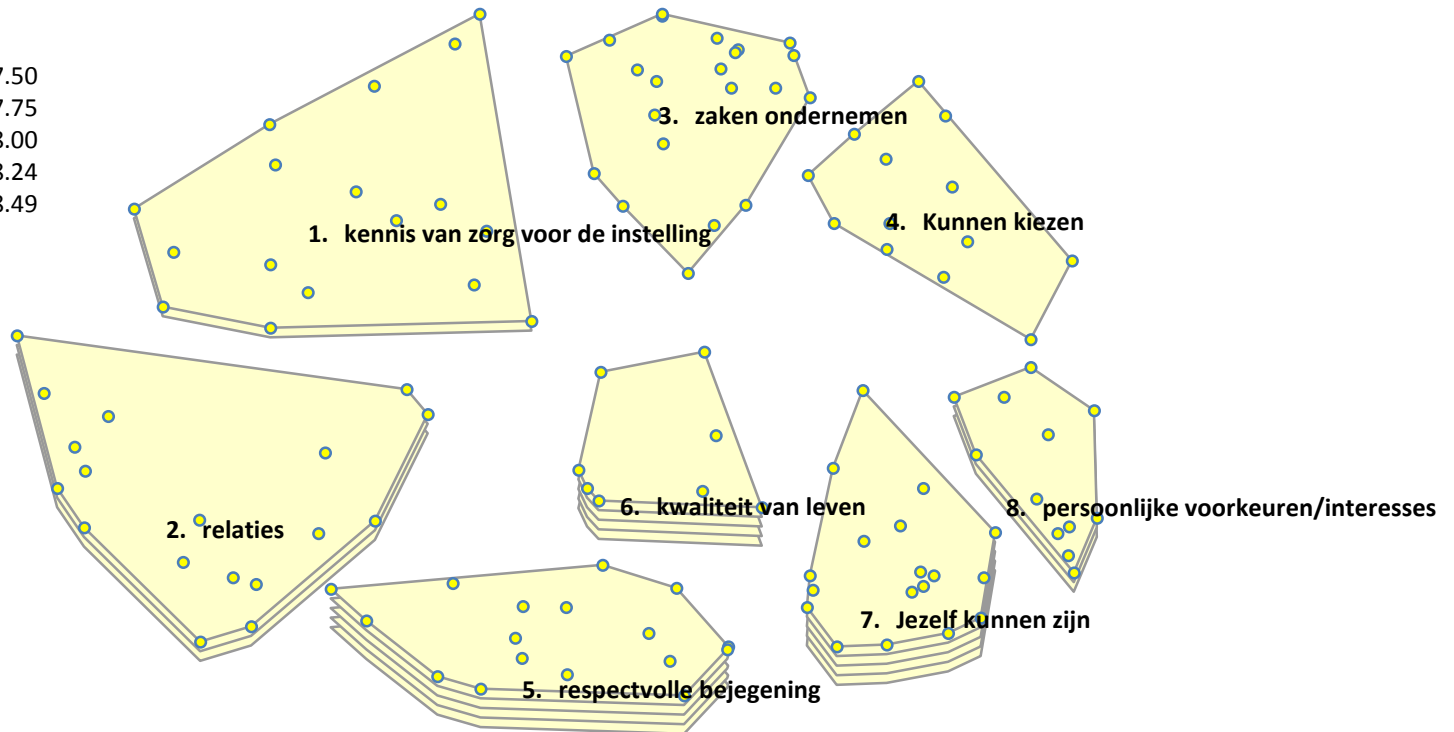
- “Bedenk zoveel mogelijk stellingen als antwoord op de volgende vraag: Waar denkt u aan bij deelname aan het (dagelijks) leven van volwassen mensen met een visuele en ernstige of zeer ernstige verstandelijke beperking?”

- Online concept mapping
- Meer dan 300 stellingen ingebracht

- Soorten stellingen:
  1. Gerelateerd aan de onderzoeksvraag
  2. Voorwaarden voor participatie
  3. Visie/adviezen t.a.v. participatie

- Sorteren van stellingen
- Belang van de stellingen

Cluster Rating Map, professionals

Cluster Legend

Layer	Value
1	7.26 to 7.50
2	7.50 to 7.75
3	7.75 to 8.00
4	8.00 to 8.24
5	8.24 to 8.49

Cluster map van alle deelnemers aan het onderzoek.

Zeven clusters van onderwerpen:

1. Ervaren en ontdekken
2. Inclusie
3. Deelname/betrokkenheid
4. Vrije tijd, ontspanning en recreatie
5. Communicatie en begrepen worden
6. Sociale contacten
7. Eigen regie

Definitie van participatie voor volwassenen met een visuele en (zeer) ernstige verstandelijke beperking

“Participatie voor mensen met (Z)EVVB betekent een actieve deelname en betrokkenheid binnen dagelijkse bezigheden, sociale contacten, maatschappelijke- en vrije tijd activiteiten, inclusief de gelegenheid tot inclusie en ervaren/ontdekken. Actieve deelname en betrokkenheid kan bij beschreven doelgroep alleen plaatsvinden vanuit een relatie (begrepen worden) met de omgeving waarin de persoon met (Z)EVVB een actieve en sturende rol heeft (eigen regie).”

Wat wil de cliënt graag doen?

- Weet je dat?
- Hoe weet je dat?
- Gebruik je een methode om er achter te komen?
- Betrek je anderen bij deze vraag?

Hoe kan ik de participatiewens van de cliënt invullen?

- Hoe weet je hoe je dat moet doen?
- Welke methodes gebruik je daar bij?
- Wie betrek je bij het invullen van de wensen van de cliënt?
- Loop je hierbij tegen vragen of moeilijkheden aan? En hoe los je dat op?

- De Brink: participatie en eigen regie vergroten
- Samenwerking Hanzehogeschool
- Individuele Rehabilitatie Benadering
- Ontwikkeling 'Zorg voor Participatie' samen met Stichting Reha '92; cursus voor begeleiders met praktische werkbladen

Verkennen/kiezen

- 1 Welke rollen + rol- activiteiten heeft de cliënt nu?
- 2 Wie is de cliënt?
- 3 Beoordelen tevredenheid
- 4 Brainstorm over nieuwe mogelijkheden
- 5 Kies voor nieuwe activiteit

Verkrijgen/behouden

1. Vaardigheden en Steun bepalen	verkrijgen
2. Realiseren	verkrijgen
3. Uitproberen	behouden
4. Beoordelen	behouden

Ervaringen op de Brink met 'Zorg voor Participatie'

- Positieve methodiek: begeleiders zijn enthousiast en creatief
- Voorbeelden van concrete resultaten
- Voortgang van verspreiding methodiek
- Implementatie in cliëntbesprekingen en koppeling met verschillende levensfasen

Nieuwe plannen op het gebied van onderzoek naar participatie

- Checklist ontwikkelen
- 'Zorg voor Participatie' verbeteren
- Effect van 'Zorg voor Participatie' onderzoeken

Uiteindelijke doel: met behulp van een werkzame checklist en methode (ZVP+) de participatie van de doelgroep vergroten

vragen en opmerkingen

Extra informatie:

- Korte posterpresentatie onderzoek
- Mindmap
- Informatie over Zorg voor Participatie

ginekehanzen@visio.org